

Juryrapport

MVO Nederland Award 2014

Juryrapport

MVO Nederland Award 2014

Aanleiding

In 2014 bestaat MVO Nederland tien jaar. Die gelegenheid hebben we aangegrepen om niet alleen 'tien jaar MVO Nederland', maar ook 'tien jaar *MVO in Nederland*' te vieren.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen heeft zich in de afgelopen jaren ontwikkeld tot de standaard voor het zaken doen in de 21^e eeuw. MVO verloor zijn vrijblijvende karakter en werd 'serious business'.

Diverse bedrijven hebben hierbij een vooraanstaande rol gespeeld. Als innovatieve en volhardende pioniers hebben zij 'het peloton' geïnspireerd om hen te volgen. Juist deze koplopers willen wij de erkenning en de waardering geven die zij verdienen. Daarom heeft MVO Nederland een prijs ingesteld. De MVO Nederland Award is een onderscheiding voor het bedrijf dat in de afgelopen tien jaar het meest toonaangevend is geweest op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen. De prijs is mogelijk gemaakt dankzij financiering van het ministerie van Economische Zaken en zal eenmalig worden uitgereikt.

De jury - bestaande uit negen gerenommeerde MVO-experts* - nomineerde negen bedrijven aan de hand van onderstaande criteria:

- Het bedrijf heeft in de afgelopen tien jaar MVO-activiteiten ondernomen die op dat moment baanbrekend waren in de betreffende sector, markt en/of keten
- Het MVO-beleid van het bedrijf heeft in de afgelopen tien jaar de toon gezet en navolging gekregen
- De kernactiviteiten van het bedrijf hebben positieve impact op people en/of planet
- Het bedrijf is financieel succesvol

Basisvoorwaarden:

- Het bedrijf is Nederlands of heeft een vestiging in Nederland
- Het bedrijf communiceert transparant over zijn MVO-beleid en -activiteiten
- Het bedrijf betreft actief zijn stakeholders bij zijn MVO-beleid en -activiteiten

* Zie voor de namen van de juryleden de ondertekening van dit rapport. Aangezien MVO Nederland in 2004 is opgericht onder politieke verantwoordelijkheid van oud-premier Jan Peter Balkenende, treedt hij op als juryvoorzitter.

Urgentie vraagt om meervoudige en integrale vernieuwing

De urgentie van grote vraagstukken als klimaatverandering, grondstoffenschaarste, armoede en participatie is enorm. Dat vraagt om actie van iedereen. Ook bedrijven kunnen - en moeten - met hun innovatie- en implementatiekracht een grote rol spelen bij de oplossing van deze vraagstukken. MVO is in de afgelopen jaren uitgegroeid tot een breed begrip dat inmiddels vele benaderingen kent. Voorbeelden hiervan zijn begrippen als ketenverantwoordelijkheid, ketenverduurzaming, klimaatneutraal ondernemen, duurzaam ondernemen, *cradle to cradle*, circulaire economie, streekproducten, fairtrade, inclusief ondernemen, sociaal ondernemen, *true price* en maatschappelijke betrokkenheid. Kenmerkend in al deze benaderingen is dat de maatschappelijke vraagstukken die aan deze benaderingen ten grondslag liggen door ondernemers worden vertaald in kansen voor nieuwe producten, processen, coalities en businessmodellen. Maatschappelijk verantwoord ondernemen is daarmee het antwoord van bedrijven op de grote uitdagingen van deze tijd. Bij die antwoorden is een integrale benadering - dus vernieuwing op zowel ecologisch, sociaal als economisch terrein - de enige manier om grote impact te hebben. Daarmee staat MVO niet meer alleen voor 'maatschappelijk verantwoord ondernemen' maar even goed voor 'meervoudig vernieuwend ondernemen'.

De genomineerden voor de MVO Nederland Award zijn allemaal voorbeelden van deze innovatieve en integrale benadering.

Tien jaar MVO Nederland

Ontstaan als een kennisinstituut op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen, is MVO Nederland in de afgelopen tien jaar uitgegroeid tot een kennis- en netwerkorganisatie die bedrijven en sectoren inspireert, verbindt en versterkt om steeds hogere MVO-ambities te realiseren. Naast onze kennis- en netwerkrol fungeren we steeds vaker als een transitieversneller die met een groep bedrijven een duurzame stip op de horizon zet en daar via allerlei interventies naar toe werkt. Wij acteren zowel op microniveau als op sector- en systeemniveau. Het is onze ambitie dat Nederland - en daarin het Nederlandse bedrijfsleven voorop - wordt gezien als 'wereldvoorbeeld van circulair en inclusief ondernemen'.

Jurytoelichting

Uit de vele bedrijven die lof verdienen voor de manier waarop zij MVO hebben ingevuld, heeft de jury negen bedrijven geselecteerd die volgens haar in de afgelopen jaren het meest toonaangevend zijn geweest op het gebied van MVO. Het publiek heeft daar nog een tiende bedrijf aan toegevoegd. De genomineerden zijn verschillend van aard. Er zijn bedrijven die puur vanuit een duurzaamheidsgedachte zijn ontstaan. Andere bedrijven hebben op basis van een lange geschiedenis een ingrijpende omslag gemaakt naar een ambitieuze MVO-bedrijfsvoering. Er zijn zowel grote bedrijven genomineerd als echte mkb-ondernemingen. De jury complimenteert allen nadrukkelijk met de voorbeeldfunctie die zij in de Nederlandse economie vervullen. Nadat een van de genomineerden zich had teruggetrokken, resteerden negen kandidaten die als volgt kunnen worden geclusterd:

Bedrijven die vanuit een duurzaamheidsmissie zijn opgericht:

- ECOstyle
- Triodos Bank
- Vegetarische Slager

Integrale MVO-implementatie door mkb-bedrijven met een lange historie

- Gulpener
- Van Houtum

Jarenlange en integrale MVO-implementatie door grote bedrijven

- Alliander
- DSM
- Interface
- Unilever

Over de genomineerden van de MVO Nederland Award

De jury vindt dat elk van deze bedrijven in de eigen sector en ook daarbuiten een aantoonbare voorbeeldfunctie vervult. Ieder van hen laat zien dat MVO en een sterke businesscase heel goed samengaan. Sterker nog, dat MVO leidt tot een sterke businesscase. Voorts valt bij de genomineerden op dat zij hoog scoren op zowel groene als sociale duurzaamheid. Zowel de planeet als de mens zijn kernelementen in hun beleid. De genomineerden voor de MVO Nederland Award laten elk voor zich zien dat grote ambities leiden tot grote duurzaamheidsprestaties:

- **Alliander**

Alliander is een koploper op het gebied van duurzame bedrijfsvoering en het verduurzamen van de energie-infrastructuur. Het bedrijf stimuleert innovatie en eigen energieopwekking. Daarnaast heeft Alliander een sterke sociale inslag: mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt worden actief in dienst genomen. Toeleveranciers van Alliander worden gestimuleerd en waar nodig gefaciliteerd hetzelfde te doen.

- **De Vegetarische Slager**

De Vegetarische Slager heeft met haar assortiment een volwaardig alternatief ontwikkeld voor de vleesetende consument. Daarmee levert zij een significante bijdrage aan de verlaging van de ecologische footprint. In korte tijd heeft De Vegetarische Slager meer dan duizend verkooppunten gerealiseerd. Daarmee weet ze zich in snel tempo te ontwikkelen tot een volwassen speler in de massamarkt.

- **DSM**

DSM heeft al vroeg gekozen voor een ingrijpende transitie van bulkchemie naar de veel duurzamere wereld van *life & materials sciences*. Het bedrijf kiest heel strategisch voor duurzaamheid, zowel in het reguliere productieproces als via acquisities. Daarnaast is DSM al jarenlang in het grootbedrijf een voorbeeld op het gebied van transparantie, ook over zaken die nog niet goed gaan.

- **ECOstyle**

ECOstyle heeft een doorbraak gerealiseerd door in een voornamelijk chemische markt natuurlijke en effectieve alternatieven te introduceren voor onkruid- en ongedierte-

bestrijding. Daarnaast heeft ze een baanbrekende rol gespeeld om de wetgeving - destijds geënt op chemische producten - aan te passen zodat natuurlijke producten erkend worden als oplossing voor problemen als grondwatervervuiling en bijensterfte. Bovendien heeft ECOstyle ervoor gekozen om ondanks een zeer aantrekkelijk overnamebod in de regio te blijven en een leidende rol te spelen bij de ontwikkeling van een duurzaam bedrijvenpark.

- **Interface**

Interface heeft radicaal gekozen voor de omslag van een aardolie-intensieve onderneming naar een bedrijf dat in 2020 een 'zero footprint' nastreeft.

Er zijn op deze route inmiddels grote vorderingen gemaakt. Interface toont op grote schaal aan dat verduurzaming geld oplevert. Het bedrijf blijft zichzelf permanent uitdagen. Interface is een van de eerste bedrijven die overstappen naar een circulair businessmodel.

- **Gulpener**

Gulpener is de eerste bierbrouwer die besloot alleen milieuvriendelijk verbouwde grondstoffen te gebruiken. Baanbrekend in de sector was dat Gulpener nauw samenwerkt met boeren uit de regio en hen begeleidt bij het verduurzamen van hun productie. Alle ingrediënten worden lokaal ingekocht én lokaal verbouwd. Daarnaast heeft deze familiebrewerij veel oog voor mensen die minder makkelijk meekomen.

- **Triodos Bank**

Triodos Bank heeft een pioniersrol vervuld in het ontwikkelen en aanbieden van duurzame financiële producten. Triodos is de eerste bank die systematisch en over een breed front heeft gekozen voor klanten die duurzaamheid zelf hoog in het vaandel hebben. Niet-duurzame activiteiten worden principieel niet gefinancierd. Klanten krijgen bovendien inzicht in wat er met hun geld gebeurt. Triodos Bank is ook gangmaker bij het activeren en bundelen van duurzame banken elders in de wereld.

- **Unilever**

De wijze waarop Unilever als multinational in duurzaamheid vooropgaat, is ambitieus en inspirerend voor andere grote concerns. Het Sustainable Living Plan streeft naar een halvering van de footprint en een verdubbeling van de omzet. Veel milieu- en sociale vraagstukken zitten bij Unilever in de toeleveringsketen en in het gebruik door de consument. Naar beide kanten neemt het bedrijf vergaande verantwoordelijkheden op zich.

- **Van Houtum**

Van Houtum is zowel in de eigen sector als daarbuiten een koploper op het gebied van *cradle to cradle* en het sluiten van kringlopen. Het bedrijf maakt hygiëne-papier van uitsluitend gebruikt papier dat tot wel zeven keer wordt hergebruikt. Chemische stoffen zijn vervangen door milieuvriendelijke alternatieven. Van Houtum behaalt daardoor indrukwekkende milieuprestaties. Daarnaast scoort het bedrijf al jarenlang hoog op ranglijsten van goed werkgeverschap.

Top drie

Van 10 oktober tot 10 november 2014 kon het publiek stemmen op zijn of haar favoriet voor de MVO Nederland Award. Op basis van ruim 4.000 stemmen kwam de volgende top drie tot stand:

- Gulpener
- Interface
- De Vegetarische Slager

Interface®

De winnaar

Gulpener kwam met 44% van de stemmen als duidelijke publiekswinnaar naar voren. Tapijtproducent Interface werd met 17% van de stemmen de onbetwiste nummer twee en De Vegetarische Slager behaalde met 9,5% van de stemmen de derde positie.

De jury sluit zich graag aan bij dit duidelijke publieksoordeel. Zij ziet in Gulpener een inspirerende koploper die door een jarenlang consistent en ambitieus beleid heeft aangetoond dat met MVO het milieu en de samenleving erop vooruitgaan en tegelijkertijd het bedrijf sterker en veerkrachtiger wordt. Gulpener staat door haar integrale benadering van people, planet en profit model voor wat in de 21^e eeuw van een bedrijf mag worden verwacht.

Daarom roept de jury **Gulpener** uit tot winnaar van de MVO Nederland Award 2014.

Over de winnaar

Gulpener is een familiebedrijf met een lange geschiedenis. Opgericht in 1825 neemt per 1 januari 2015 de achtste generatie het roer over. Vanaf het begin van de 21^e eeuw heeft Gulpener ingezet op een integraal MVO-beleid. Gulpener behoort tot de eerste bedrijven in ons land die door een actief en ambitieus MVO-beleid in hun zeer concurrerende markt een stevige eigen positie hebben verworven. Het bedrijf is heel consistent in zijn duurzaamheidsstrategie en weet tegelijkertijd steeds te vernieuwen. Kernpunten daarin zijn natuurlijke grondstoffen, streekproductie, een lage footprint, transparantie, een grote medewerkersbetrokkenheid en oog voor mensen die moeilijk meekomen. Baanbrekend in de sector was dat Gulpener reeds jaren geleden een lokaal samenwerkingsverband heeft opgezet met boeren uit de regio. Dit vanuit de overtuiging dat het ‘gesleep met grondstoffen’ onverantwoord is. Gerst, tarwe, rogge, spelt en hop worden niet ingekocht op de wereldmarkt, maar lokaal verbouwd en dus lokaal ingekocht. Gulpener gebruikt alleen milieuvriendelijk verbouwde grondstoffen. De boeren worden door Gulpener begeleid bij het verduurzamen van hun bedrijfsvoering. Van akkers waarvan de grond uitgeput is, worden wandelgebieden gemaakt. Daarnaast is het productieproces innovatief en milieuvriendelijk. Het bedrijf gebruikt alleen duurzaam opgewekte energie. Bovendien heeft Gulpener twee eigen waterbronnen en wordt het water dat na productie overblijft gereinigd en opnieuw ingezet. Gulpener pasteuriseert de bieren niet, waardoor ook weer een flinke energiebesparing wordt bereikt. Op sociaal vlak laat Gulpener consequent zien dat er in dit bedrijf ook plaats is voor mensen die moeilijk aan een baan komen. Daarnaast worden de streekbewoners via tal van activiteiten nauw bij de brouwerij betrokken en steunt Gulpener het lokale verenigingsleven zeer actief.

Amsterdam, 1 december 2014

Namens de jury:

Namens MVO Nederland:

.....
Jan Peter Balkenende
Partner Corporate Responsibility EY

.....
Willem Lageweg
directeur-bestuurder MVO Nederland

Bert van Boggelen - kwartiermaker van De Normaalste Zaak
Jan Bom - hoofdredacteur van P+
Jacqueline Cramer - directeur van het Utrecht Sustainability Institute
Maayke-Aimée Damen - lid van de Young Club of Rome en de Duurzame Jonge 100
Marga Hoek - directeur van De Groene Zaak, bestuursvoorzitter van Het Groene Brein
Marjan Minnesma - directeur van Urgenda
Henk Volberda - hoogleraar Strategic Management & Business Policy aan de Erasmus Universiteit
Herman Wijffels - hoogleraar Duurzaamheid en Maatschappelijke Verandering aan de Universiteit Utrecht